

Asociația Istoricilor din Republica Moldova *Alexandru Moșanu* anunță organizarea și desfășurarea Concursului de eseuri pentru elevii din instituțiile de învățământ preuniversitar (clasele IX-XII) cu genericul:

Să stăm pază la hotare, să păzim acest pământ ...

La sfârșitul Primului Război Mondial de pe harta politică a Europei au dispărut imperiile multinaționale – German, Austro-Ungar, Otoman și Rus – și, pe ruinele acestora, în baza dreptului la autodeterminare a popoarelor, au apărut state naționale precum Finlanda, Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, Cehoslovacia, Austria, Ungaria etc. Unele state precum România și Regatul Sârbo-Croato-Sloven, în baza acelorași norme de drept internațional, și-au întregit teritoriul.

Obiectivul principal al politicii externe a României în perioada imediat următoare după Marea Unire era obținerea validării pe plan internațional a suveranității și integrității teritoriale a statului român reîntregit în 1918, în urma adoptării de către organele reprezentative și leguitoare de la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia a unor acte legitime și îndreptățite de unire cu țara, cu Regatul României. Marile Puteri (Anglia, Franța, Italia și Japonia) prin intermediul **Conferinței de Pace de la Paris (1919-1920)** au dat consacrare juridică internațională noului statut teritorial și politic al statului român.

Din cauza nerecunoașteri pe plan internațional, Rusia Sovietelor, proclamată în noiembrie 1917, în urma loviturii de stat dată de bolșevici în frunte cu V.I.Lenin, nu a participat la Conferința de Pace de la Paris, faptul respectiv generând o situație de instabilitate și insecuritate. Relațiile româno-sovietice, întrerupte la 13/26 ianuarie 1918, prin arestarea ambasadorului și expulzarea legației române de la Petrograd, au rămas tensionate pe întreaga perioadă interbelică. Invocând diferite motive, în fond neîntemeiate, guvernul sovietic a declarat în repetate rânduri că nu recunoaște Tratatul de la Paris din 28 octombrie 1920, prin care României i s-a recunoscut dreptul de suveranitate asupra teritoriului Basarabiei și, respectiv, a fost validat la nivel internațional actul Unirii Basarabiei cu România, votat de Sfatul Țării la 27 martie 1918.

Schimbările survenite, în anii 1922-1924, prin recunoașterea URSS de către o serie de țări europene au modificat conextul geopolitic în aceasă zonă a Europei și au creat o situație confortabilă regimului bolșevic de la Moscova. Încurajată de această schimbare de atitudine, URSS a desfășurat o intensă ofensivă diplomatică, ideologică, propagandistică și chiar militară împotriva statelor cu care se mărginea, inclusiv cu România, încercând să soluționeze, prin dictat și agresiune, manieră caracteristică unui regim totalitar, litigiile cu acestea.

Desfășurarea Conferinței sovieto-române de la Viena (27 martie - 2 aprilie 1924), rebeliunea bolșevică de la Tatarbunar (15-18 septembrie 1924), formarea RASSM (12 octombrie 1924) sunt exemple grăitoare în acest sens. Anul acesta – 2024 – se împlinește un secol de la producerea acestor evenimente istorice, ce au avut un impact deosebit în destinul poporului român.

Regulamentul de organizare și desfășurare a Concursului republican de eseuri
Să stăm pază la hotare, să păzim acest pământ ...

Organizarea și desfășurarea concursului

1. Concursul se va desfășura în perioada **10 februarie – 20 martie 2024**.
2. La concurs vor participa elevi/eleve din clasele **IX-XII**, în mod individual.
3. Participanților la concurs se propun următoarele subiecte:
 1. **Recunoașterea suveranității României asupra teritoriului Basarabiei de către Conferința de Pace de la Paris (1919-1920). Tratatul din 28 octombrie 1920**
 2. **Dezbaterea în cadrul Conferinței sovieto-române de la Viena (27 martie - 2 aprilie 1924) a pretenției delegației sovietice de a organiza un plebiscit în rândurile populației din Basarabia**
 3. **Rebeliunea bolșevică de la Tatarbunar (15-18 septembrie 1924) – atentat la suveranitatea și integritatea teritorială a României**
 4. **RASSM (1924-1940) – manifestare a expansionismului sovietic prin exportul de revoluție în țările din Europa de Sud-Est și Balcani**
 5. **Războiul hibrid purtat de Federația Rusă împotriva Republicii Moldova**
4. Concursul implică activitatea profesorului de istorie și atenția lui pentru gradul de pregătire a elevului/elevei și lucrării.
5. Lucrarea va întruni următoarele cerințe:
 - se va încadra în tematica concursului;
 - conținutul lucrării va corespunde subiectului abordat;
 - va fi redactată în limbile română sau rusă;
 - va conține informații veridice, relevante, interesante și inedite despre subiectul abordat;
 - va include, la final, opinii, concluzii proprii referitor la subiectul abordat;
 - vor fi respectate regulile anti-plagiat: la sfârșitul lucrării se vor indica sursele de documentare și link-urile la resursele online consultate;
 - lucrarea prezentată în versiune electronică nu va depăși volumul de 5 pagini, format A4 (Word, Times New Roman, mărimea fontului 14, interval - 1,5, cu utilizarea diacriticelor);
 - la lucrare se pot anexa copii ale documentelor de epocă, fotografiile, hărți, scheme relevante etc.;
 - lucrarea se prezintă nesemnată.
6. La lucrare se anexează fișa autorului, cu următoarele date:
 - Numele, prenumele elevului/elevei, participante la concurs;
 - Localitatea: orașul/satul, raionul;
 - Liceul/gimnaziul și clasa în care învață;

- Titlul eseului;
- Numele, prenumele profesorului de istorie, coordonator;
- Date de contact: tel. Fix/mobil, e-mail.

7. Lucrarea va fi expediată în format electronic la adresele de e-mail ale Asociației Istoricilor din Republica Moldova „Alexandru Moșanu”, cu specificarea Concursul republican de eseuri „ *Să stăm pază la hotare, să păzim acest pământ ...* ”.

8. Termenul limită de expediere a lucrării – **20 martie 2024**.

Evaluarea lucrărilor

1. Lucrările prezentate la concurs vor fi evaluate de un juriu de evaluare, alcătuit din specialiști din domeniul cercetării istoriei și profesori de istorie.

2. Evaluatorii vor aprecia fiecare eseu cu maximum 25 de puncte, în funcție de corespunderea textului cu cerințele și criteriile stabilite în Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului:

- corespunderea textului cu tema abordată – 1 punct;
- structurarea logică a conținutului – maximum 5 puncte;
- corectitudinea și relevanța informațiilor – maximum 6 puncte;
- exprimarea scrisă corectă, clară, fluentă – maximum 5 puncte;
- argumentarea propriilor opinii – maximum 4 puncte;
- prezentarea bibliografiei (lista surselor de documentare) – maximum 3 puncte;
- încadrarea în volum și respectarea condițiilor tehnice – 1 punct.

3. Juriul va desemna câștigătorii premiilor I, II, III și al mențiunilor de participare pe două categorii de vârstă: clasele IX -X și clasele XI-XII.

4. Câștigătorilor concursului li se vor acorda diplome de excelență și seturi de carte cu tematică istorică.

5. Celorlalți participanți la concurs, precum și profesorilor îndrumători, li se vor acorda, din partea organizatorilor, diplome de participare, în format digital.

Rezultatele concursului vor fi anunțate la **25 martie 2024**, prin postatarea lor pe pagina de Facebook a Asociației Istoricilor din Republica Moldova „Alexandru Moșanu”.

La **27 martie 2024**, zi în care se împlinesc 106 ani de la Unirea Basarabiei cu România (27 martie 1918), va avea loc manifestarea de premiere a câștigătorilor concursului. Locația în care va avea loc evenimentul va fi anunțată ulterior.

Vă urăm succes!

Comitetul de organizare al Concursului